

վէ էանս սէրի իւլ իծրա պուլունանս
գապրիթան նիզամնաւսնի ահքեա,
մընը մաւխիլլ օտուղունս մէպնի,
րեստ վէ շու երկտէն զարար ու զի-
եան թազմինի յազմի կէրկեճէճէ
կէտանս պուլլուլուլէ վէ Տ. Աղարեան
թարաքնտան վէ. քիլի Առաքելէ Ժ-
ւորը Պետրոսեան Լաւր Եւսանի Էր-
նաւ Լաւրա զաղիեւսի զճնաւապա գալ-
մըլ վէ մուխայիքէթ տալաւսընա կէ-
լինճէ իշպաւ մուխայիքէթէն զաթէն
էթմէտանս պէրուա տէլլ թէճէ մուսանս
տա. գլ վէ Անթի թաղըմը իշին պի-
րալիքէթի րէսմիեճ հիւքմիւնտէ պու-
լունտուղունտանս, տէլլի քի խաթա,
իլա սէվապ իտուկի պիլ էթրաքան
խաշրմըլ օմուղլէ, պիշարէ Առաքել
Աթմըզ անէ տիւնէճէկինի շաշըմըղըն-
տանս, պիլ տէ գապրի մախսու. եւ-
րի ինչա իլլէմէք տալաւսընա գալըշ-
մըլ իսէ տէ, պու խուսուս տալի
քէնտիսինէ ալիտ օլմանըպ, միւտ-
ալլի ռուսմիլիկէ րաճի իտուկի, վէ
օ տալիք էթ օյլէ պիլ տալաւտա պու-
լունտուղընտան, գաճնտնէն վէ նի-
շաճանէ հիշ պիլ շէլ յազմի կէրկեճ-
էկի, վէ պու հալտէ Առաքել կէլ-
տիկի կիպի քեմալ շէրէք վէ երկզ
մէթմանթի վէ պուրնուռնուս ալմըն-
տան պիլ թազմը թէհտիտաթ մը-
րըլաւսընաթը իլէ ալմաթէ իյյէտիկի
կէթիլիլմըլ տիւր :

իպուռ հէր վեճէ իւն ածայիպ վէ
սպլ ու զԵնկելն սըղմազ իտուանըն
թափուլթըթ իւն սուրէթը ճէրէեանը
մուհաբէմէ հազգընտա իգթիկա իւ-
նմէ մալիւմաթ իմասընը սգուեանը
լըրըթըզ վաա իթմէլէ պէտսպէր-
պու իկիւ չու. գատարճըզաւ իքթի-
ֆա պուլլուլմասը ըէճա օլուռուր :

Այլանչ Զօգ Էնթարթմեան, վե Տ. Ա.
զարեան կիպի պեր զաթմն վեքիլի
մոթազը մագաթնտա նապ ու
թայեան պոյրոյան ԱՌԱՔԵԼ ԷՖԷՆ-
ՏԻ ՀԱՅՐԵԹԼԻՆԻՆԷ պաշգա պիր
երզտէն էքմէք վե Թիհարեթ զա-
րուսո ի ձան պուեւորտն :

Իշպուս պէնտի օգուտուգ տան սօն-
րա, ըէյիսի մահքէնէ, պիզտէն դա-
գէթա նիւսխէսի իւէ պիւր տէ 5 զրշ,
գայտիւէ իսթէտիկինտէ, չըգարուպ
վիրտիք:

Պունտան սօճրա, «սոն ֆըզրա»
 յը թէքրաշ օգուռուն, տէյի էմը
 իյէտիքէրինտէ, թէքրաշ օգուռազ
 լէ չու իտի, «Ուռաքեւ պուրնունըն»
 ալթընտան պիր թագըմ թէհտիտաթ
 մըրըլտանարագ :

«Իշխէ՛ չու թապիր դէմ ու դատէ՛ս
տէ՛րի՛ մի տէր, պիտի տիկն տէսէ՛ս
սիկ լաղի օրը րոտտունուց» տէրիւ-
տէ, ճէվապէն՝ «պու հալ եայան օլ-
մաթը, սահիհէն վաղ օրուկ տըր-
մաթը» «չիտի կիտէր Ալտիկէ տէր
ինչաթաթա տայիր էմը կէթիթրիմ-
մաճէմէնին գարաբընը գապուլ իթ-

ձե՛մ, տուր ինձ պահպանե՛մ տահա նե՛կե՛ն նե՛կե՛ր երաբաճաղը՝ մէ զայրիհիւս՛մ տէտիկնի՛ր իշխտե՛նիւր վար տըր ։ ինքեա իտըրէր իսէ, իսպաթ իտըրիսէկէրիւ յէնիսմ տէ պէօյլէ պիր հսուս հարեքէ՛մ մէ պուրնտուգում՝ յիւսզը ոլուր մէ պաշարալար սէօյլէր եախտ եազարալար իսէ, սոյա քէն տիմէ հազարեթ մէ ազվիեաթ առտ իթմէմ, պախուտուս քի պու կիպ շէյլէրտէն հէթքի նամուս նէթիսէն տախի լզգիտէ, իւնիք հէթքի նամուս լզգիտէս պիւեհիւք պիր շէտիր, մէ պու կիպի իպարե՛նէր իսպահիհէն նամուսլու օլսն առէմէրի նամուսը հէքթ, օրունմաղ տէյի ի ֆատէ իլլէտիկիստէ, րէյիս պաշգ պիր տիսեհէկնիկ վար մը տըրը — իվլէթէ Եֆէնտիմ րէք չօզ, ֆազաթ խասամի ճէյտանտ օմաւորընտան նաֆիլէ, քիմէ սէօյլէմէյի, տէյի ճէյմապ վիրտիկիմիգտէ, եինէ րէյիս մահքէմէ միւտտախի ումումի մուս վինի Ուի պէյն Եֆէնտիսէ խիթապէ Եօիգին պու իշտէն տօյալը պիր տէն հէկնիկիզ մէ առմալնիզ վար մէ տըրը — տէյի սիւալ իլլէտիքտէ խալը, հուգուգու ումումիսէ աեխտ պիր ճիհէթ օրմաւորընտան մէ իշ շաքսիսեթթէ աեխտ պուլունտը զընան, էվլէթ ու ախըր պիր տէնէ ճէկիմ եօգ տըրը տէյի ճէվապ վիրտիքլէրնտէ, րէյիս “Եօյլէ իսէմս հաքէմէ խիթմ ալ պուտէն” տիսերէ, մէ Տիւսթուրուս Էիննէ ալարազ վազաա պիր աաթմ հէթքի նամու տալապը իտէպիրի, ամմն 24 սաաթ զարֆընտա մահքէմէնէ կէլիւ, իսպաթը վիճուտ իթմէլի տիր, էկէրչ կէլմզոսէ, հազգընտան սազըլմ օլուր, իմում 24 սաաթ կէտի, Սուսքը միւտտախի իքէն, կէյմում պուրնտան սոնրա կէլէ տախի, ֆախտէսի եօգ տըր, պիզ գաննէն մուտմէլէ իտէլիւս, տէյի պէեան պու եուրտուլար, զու Էնսատ րէյիս եանընտ օթուրան մահքէմէ ազալար րնտան պիրիսինէ Տիւսթուրուս պիֆըրաւտը, մէ տիկըր թարաֆընէ տսոնէր, տիկէր պիր ազաեա տախի օ ֆըրքաեւ կէօսթէրոթիքտէն վ պիրեր տազըգա լազըրտը իլլէտիք տէն սոնրա, պիզէ խիթապէն “թօլայեան Էֆէնտի, էյի տիւնէ, գաննէր օղ ուսանաղըմ, հէմէ տէ մալ պուալ գաննէր” տէյի իֆատ իլլէտիքր ։

Պիզ տախի քէմալ տիգ գալթլա գ ու
լազ վիրտիյիմիդոէ , շուրաւարընը ի
շիթտիք :

«18 ինճի մատտէ . Պիր զաթ վ
եաթոտ պիր հէ, յեթին է ֆայր մախ
սուսէ պէեանըլլա հէթ քի նամուսը
նը վէ եա քէսրի իթիպարընը մու
հիպ օլաճապ . ալ ինէն . պէմմ, վէ է
ֆայր մախսուսէ պէեան օլունմաեա

րազ ետլնըլք թահգիր վէ թէնդ
վէ չէթմ եօլունտա իյրատ օրուն
յապիրաթա գատջ իթլազ օրունու
«25 ինճի մատտէ» վէֆորատ ն
հազըլնտա գատջ վափու պոլոն
խէ, միւթէնաւորը» 2 կիւնտէն 2
եա գատար հապս օլնըր, վէ
խօտ 30 զորուշտան 3 ալթուն
գատար ճէզայի նազտի ալնըր :

«Պիւնաէն ալէյ, սիզինքի տէ պէս
ու գատջ եօլունտա պիր թէէլչի
տուզունտան, ճէզայի նազտ օյարա
լ ալթուն վէ պիր տէ մէսարի
մահքէմէեի վիրմէնիզէ մահքէմէ
միւթէնֆիզէն գարար վէրիտի» տ
յու թէֆջիմ պուեուրտուգլարնտ
պիզ տախի «Իպլուզ գարար գապո
իթմէ երիպ իպլունաֆի տուերիզ, տէյ
պէհնտունն սոնրա, սաաթ 8 րա
տէլէրինտէ մահքէմէտէն մուֆար
գաթ իյլէտիք, ամմա նէ՛ պուրնա
մուրուն ալթունտան վէ նէ տախի իւ
թինտէն պիր չէյ մըրլլտանմ
տըգ . էյէրչի կէօրէն վէ եախօտ պ
չէյ իշլտէն վալ իտէ, իսպաթ հա
տէրքիրնտէ պու հայի ասազ իզ
րէթ վէ ազլիեաթ մատ իտէմէն
ճէյիպիզ, վէ կէրէք օյու վէ կէր
էմայի օյան մուաւլաթ վէ թապ
բաթտան լէ.բսիզ նաուսուրմըրն գե
րէ գատար Տէթը օրունամանաճ
ղընը ալէնէն վէ րէաւէն պէհն
տուրիզ :

իշիճէ չի մտի իր քը շու վէճէ իր մը
հաքեմէ միդ խիթամ գուրտու ,
պիդ տաթի , սըպգաթ խոն վաա
մըդ մուճիպի իննէ , օգուեան խարմը
մալլա մաթ վէրտիք : Էքսիք զիեա
պիւր չէ՞լ վաթ խոն , իշի իննէր թաթ
Ֆըլըզա իլլմաթ իթ տիթը իննա
մաթ տաթի տէրէն հազգը օլտուրո
մուգու պէեան իտէրիդ :

Վագան, ճեղայի նագաթի սանտ
ղենա և իբրա վե մէնաթիֆի մուհար
մէ օլարազ 30 զրուշ տէյիլ, զինեա
պիր մէպլազ տաթի օլաա, անր տ
խի վիրմէք պիր շէյ օլտերպ, հա
նա ֆաշալաթըն տաթի վիրմէքլըք ֆ
րիզէյի զիմմէթ իւտ տէ, ճէթ ք օլու
մուշ օլունտուղը պէհէն օլունմա
պունճա վկլէլէլէյի մուճիպ պուր
նաթ էոսաթըզ պիր Նախա տալաթըն
պէտէլի Պիր Լիւիա գըլյէթլէլէթ թա
տիր օլունտուղընու գապուլ իլլ
մէք պիր վէճհ իլէ զաթիր ու ինա
ֆըմըզա էլլէրմէտիկիւտէն, վէ իշպ
գարաթը մուլմաֆըզը առլ ու հա
գախիյէթ ճէրտէմտիկիւտգաթն, ի
թինաֆ իթ տիկիթիզի պու կիւն միւ
տաթի ումմէմիլկէ պա մըզաքքէ

արդ ու պէճան իյլետիկովիզի օգո
եանլարըմիզ պիտիմէքէ պաշգ
ճա քէպիլ ֆար իյլերիզ Իզիթի
իտէրէ իօթ ինաֆտան սօնրա իէ
երիզ տավա պիլէ իտէճէլիզ Ըս
նէ՝ յաղըմ, տէեէրի եօգ, իշ տի

պիր դռչ էրից զըրուշա մալ օրանալ
իմիշ, տեւեռնէրէ Եճփապէն տէրից
քի, պէ յիւ եօց, ճեղքար ու մնաւ:
Ֆիհին աստըցանէ վէ խալիսանէ ձե-
լարագ իւրցմէ ի թմրիկիմից տէվիթ
ու իմիլէթ ասլ օլտւն, Էէր նէ իշին
օլուրսա օլտւն 4—5—10—20—50 իւ-
րա մմնունէն ասաֆ թըրուճար ամիւս
պիօլէ պիր էսասսըզ իշտէն տօլաեւ
30 զըրուշտան փաղա օլարագ 70 զըրու-
շտէ յիւ, պիր պալ յէ պիւն վիրմէ պիւ-
ճէ զայիտ յէ Էսարա՛մ վէ մուշալիքի
առլ ու Էսաֆաւանիլեթի տիր:

Թօճափը շուրաքը արք ըի, Առա-
քել տախի պիղիմ ալէ, յհիմիզտէ վէ
քէնտի լէհնտէ վէ ղընազընտա օ-
լարագ վերլինէ իշպու գարարը
չիթալիկնտէ, մէնտուն վէ մէտրուր
օլաճագ ետրտէ, իքի էլլըրինի պա-
շընտ վուրարագ վէ աման նե՞ տե-
յորտունուզ, պունտ ինաննտ, աճա-
յիպ պիր գաթ օլիք բաթրիպխանէսի
գարու քէթխտասարնտ վէ Գեդերթյ-
կաթ. վէ Ստեփաննտ Պետրոս Ժ-
բաթրիկին էն, էն, էն. նամուսը 100
ղրչ, գըլմէթի իլէ՞ մի թագ տիր իտի-
լիտօր, վէ պունը հէթք վէ իխլալ
իթմէնէ միւթէճարտորսն պիր ճանի.
նին ճէգտար սարլմագ քէսիլմէք վէ
բարտ բարչա օլաճագ աղ իքէն, նա-
նընըզ 100 ղրչ, ճէգպի նագտրիտէ վէ
30 ղրչ. մէսարիֆի մաշքէմէ ախըք ի-
լէ՞ մի իքթիֆա իտիլիտօր, ղէն էօ.

լենէկիմի պիւտէմ, պու դարարը գա-
պու ի իրմէմ, իլլա իսթիւաֆ իտէ
րիւմ, եօրունտա հապպի հայ իրմէք-
տէ օյտլըը, հաթթա բէք չօք աղլա-
եքլպ սըղլաւտըը իրիվաեթ օլունու-
եօր իտ տէ, իշպալ իրիվաեթ վաթի
բէք օք օյալ ինանտմաեթը, հաթթա
էկէրյի սահիճ իտ, իսթիղլաւա պղէք
իտէրիվ, չիւնքի պունտան զիեւտէ

պիր լուծթի պէքէմէնէ հազգը օյ-
մատըդ տան պաշգա պունա մէջնուն
վէ մէտուր օյմաը վէ երեսուն կէօյէ
գատար թէչէք.քիւրլէր պիրէ իթ-
մէրի տիր, Ջիրա պու կիւն.քիւ
կիւնտէ 1 լիրա տա ազ չէյ. տունէ
տէյլի տիր, պա խուսուս քէնտիւի.
նին հիչ պիր մէտնէլի օյմագարըն
վէ հուգուրը մահ.քէմէնէ կէլէրէ
խագտըր վիւնուտ պիրէ իթմէ.քիւրլէ
խամմիտնի պու գատար իթ մզ-
լաղ ալընաճագ տըր տէյլի իշթթմէ.ք-
տէ.քի ռուվաթիֆագը,էլէթ ազ պիր
չէրէթ վէ ֆիւթուհաթ տէյլի տիր
Աւագըն վէ վէլիսի օյան դաթ՝ վագ-
թիլլէ պիւտիւրէ գաթըն պիրիսի
քէնտիւտնիւնի քիւչիւր օյան պիր ա-
տէմի “նամուսընը պիր ազչէթա ի-
տէրիմ” ելլու թէհտիտ իթտիքտէ
քիւչիւր ատէմի “Աման է քիւնաիմ
նէ” տիւտըրն, Ալլահ է ամիրունէ պ-
րէքեաթի վիրիսի, տաեհտէ պիր ազ-
չէրէթ նամուս էտրիտիմ” տէյլի ճէ-
վապ վիրէրէ.ք. էլ էթէք վէ առաւ

էօրվեհէ գապղըստըընա վէ պիշարէ
առտմ իւհ , միւտտէթի էօմիւնտէ
նառուս տէնիւէն շէ, յին նէ՝ իտուկինի
պիւղտտիկինաէն վէ գըլմէթինի
թազգտիւրուս աւիզ պիշտտըըընտան
պիւր ազշէլիզ նառուս ուօգիւնիւ իշիւ
ստիւր իշլթմէզ , տււնեա քէնտիսինին
օլուռ կիպի սէվիւնպ տըշամանեա ,
վէ պէօյլւք առտմ, «պա» լիլաւ միւռ-
թաւազգընը վիրմէսին տիւնէրէք
կիւլմէյէ պաշլատըընա տալիւր պէյն
էլ նաս ըրվիւնէթ օլունան Ֆըգդա
աշքետալըըն նազարք միւթպալաանեա
այմալը տըրլար :

վագայտ տա , աղլը պաշընտա
վե նամուսու եերինտե օլան պիր ա-
տեմ, հեման նե' օլուսա օլուսե տի-
եերիք, նամուս տավանընդ գաղզը-
նա մաղը, վե գաղըլմաղոտան էվվե
պիր չօգ տե չիլինսիկի տիր, չիւնքի
չօգ տեֆա "էվտեքի բազար չարք-
եա ուլմաղ" վե "հեր քեմին իսթէտի-
կի արլընա կեօթէ պէշ քիթրիմէշտե-
նիմիշ տիր, Պինաէն ալե յհ, Ուա-
քելին մահքէմէտեն չիքեաեեթ իթ-
մէյէ վե ֆաղլա պիր շէյ պեքլէմ-
յէ շազըլ եօգ տիր . Գ.՝ կէշէյոթի
վե հազգընը լալըլը իլե Նէյտանա
գօլուպ, հէթք օլունտուղոնը պեեան
իլլէտիկի նամուսը տավասընը թաֆ-
սիլաթընը պիր էթրաֆ մահքէմէ եե
արզ իտէյտի, վե պիզի իսթէտիկի կի-
պի գանթընվ նիզամ գարաքեն չարք
տըրպալ, եօգ ալ, վե նաթիսինի պի-
լէ կիլվէմնէտիկի վե եւլալինիւ սազ-
լատըլը վէ միւտաֆաաթընը չաեղզ
կեօրմէտիյի պիր տավանըն նէթէնէ-
սի պու գաթպու օլուր վե ֆաղլա չի-
քեաեեթէ մահալ պրազըլմաղ չիւնքի
մահքէմէ հաքիմէրի տավանը մէյ-
տանտա օլումաղը չալտե, Նէքիմսինի
տավասընա վեքեայէթ վե նե' տախի
քիմաէ հազգընտա խուսուլէթ իպրազ
իթմէղլեր, վե չախսիեթէթէ ալիտ մե-
տաղլտե տավանը զուհուր իթմէտի-
կինտեն տօլաեը նիգամեն ալըզ գա-
լան նօգսանըն իքմալինի տէրիհտե
գաեեուրմաղար, վե չայտ իտէրլեր
խե, ֆաղալ պիր լուլթ օլունտուղ տան
պաշգա չուհ, եօլտա ֆալապ ուլաեթէթ
օլունտուղու գանն օլընան տավա հէմ
հսաաէն վե գանուռէն մեհրուհ օլուր,
հէմ վերիլեն գարար հիւքիմսիւղ
գալըլը, Վե հէմ տախի ֆալիլ վե միւր-
մէքիպլէրի շիւլիւզ տիւշերլեր, վե
ազգպէթթ իւլէմի վերիլեն հիւքիմ
տախի նազը իտիլիր :

Ն է Ն Ի Ն է յ ի ք է լ ա մ ա , Ա ա ա ք լ Ն
է վ վ է ու ա խ ի ը շ ու ա ս ը լ ը ք Ն ա մ ու ա
տ ա մ ա ս ը Ն տ ա Հ ա գ գ լ ը յ գ օ յ տ ու ղ ու
լ ի պ ի , յ ի ք ա ե Ն թ ի տ ա խ ի վ ա հ ի վ է
Ն ա պ է ճ ա տ ը ր . չ ի Ն ը ի չ ի ք ա ե Ն թ
ի թ ի ճ լ ը լ ղ ղ ի Ն լ ի Ն , պ ու Հ ա գ գ լ ը
տ ա խ ի թ ա խ Ֆ ը ղ ը ղ ա ս ի տ օ ղ ա ճ ա ղ
ա Ն ի ք ա ի օ ղ ը ր :

դիգող էին դադաղին չուրջը, մասնաւորապէս իր աշարակներէն քաղուած, մետեռլախները, ռաճանները, վարդերը ու շուշանները իրենց բոլոր տարածած էին բոլոր տանը մէջ։ Տոսը բայից դռները բաց էին և խուռն բացմով խնդրէին իր խոնքեր ի ներքոյ անաստուրներէ մինչեւ երեւոյն, շետեռեալ առաւօտ, սկսան բոլոր չըջաւայ եկեղեցիները հնչեցնել զանգակներն ու կոչանքները։ Կարծես ամոնեյ հետեւեցան և թըռչանքները՝ ձայն տալով վիճեց բոյններէ, տախակները վարդաստաններէ, ոռոտնք յերկրէ, գորտը լճերէ, և չորքոտանիք ի գոմերէ, և աննայն բազմութիւնը՝ երբեք տարեկան երախայիներէ մինչեւ ծերունի ու պատանները հոգեղջիգ, մոմեղի վառեալ ի ձեռնն կը հետեւէին յուզարկաւորութեան։ Երեսներն արք բարձեալ էին գադաղը քղամիջ հագած, ի նշան ազդի։ Իսկ հանգուցեալը, որուն երեսը բաց էր, կարծես տխուր դիմօք կը ժպտէր անմեռան։

Տունն մինչև գերեզմանատուն ճախուհի
կայ յարդ սիւռած էր: Յուզարկարները
գետ եկեղեցին կ'ելէին, միւս ծայրը գե-
րեզմանատուն հասած էր, այնպիսի շատ էր
ժողովուրդը: Փառատուն ըսհայտի և կղեր
հայուելով Արարիկուն, Ահիս, Գարբերդու
Մատենի առաջնորդներն ու զարդկները: Թէ-
պետ տխուր ամբերով ժամկուած էր արեւ-
ստակն ծրարներու ըսգունթեամբ լուսաւոր-
ուած էր երկիր: Զարիթ ու լուսնները արծա-

գանգ կուտային ցանգակաղ, կերերն դարձա-
նեւ երաժշտաց ձայներէն, որդ չդադրեցան մին.
չեւ որ մարմինը չմտաւ ի գերեզման հանգչելու
անդ. յաւիտեանս: Այսպիսի մեծ հանգ խոր. ի-
ջուցին ի գերեզման եւ կարուցին վրան արձա-
նի մեծ եւ, եւ գրեցին.

ՀԱՆԳԻՐ ԽԱՂԵՂՈՒԹԵԱՄԲ
Ո՛Ր ԴԻԻՑԱԶՆ ՈԳԻԴ ԴԱՀԱՊԵՈՒ

Այս օրէն սկսեալ չդադրեցաւ բոլոր հա
սարակութիւնը այգոյք ⁽¹⁾ երթալէ :

Շահապետանին մահուանեն ետքը, յարողո՛ւ-
ղչալըը Հայրապետ որդի՛ն, որ արդե՛ն հօր
ժամանակնս սկսեր էր գործակալաց վրայ ինք
նորով տանելը, նոյնպէ՛ս շարունակեց պա՛ռու-
թեամբ օգնել և հասնիլ ամենու՛ն կարտո՛ւ-
թեանը, այնպէ՛ս որ զՇահապետն մեռած չիկ
կարծիլ: Բայց երո՛ւկ՝ երբ սորա եղբայնը
չափա՛ւա՛ս կըսն, չպահեցին իրենց հօրը
երեց եղբոր պատիւը և արժանիքը, և բաժնե-
լով Հայրենիկան ստացուածքը, և փճաջընե-
լով, մնա՛լն այժմ արքայո՛ւր և կարօւր:

Հայրապետը իրեն ինկած մատովը կ'ապրէ
Հանգիստ իր ընտանեկանը հետ, և ձեռքէ չ
թողոյով հօրմէն ուսած առաքինու թիւնները

(1) Սովորութիւնն է որ երեք կամ չորս օր ամառաւօտ ննջեցելոյն շրիիւր կ'այցելէն, մանաւանդ տառնիքը եւ բարեկամները :

թիպէտա չունէր Տօրը հարստութիւնը, բայց աւելի առատամեռնէր, և գիւղացիք առ երեւոյթ ընդ իրարմ թիւն կեդրեթով, վասն զի չէին յայտնել զիրեն, ևս գային իրենց կարատան ժամանակ և ոչմուն թիւնն կը հայցէին իրմէ: Եւ առանց մերթելու կը կատարէր անոնց ինդիլը մինչեւ ազդուութեան սրտին և ընտանեաց բաժնութեան պատճառաւ, որոնք ամենքն ալ ձեռքը կը նայէին, սկսաւ չքաւորել, և վերջէս ամսակալացաւ:

Տեսնելով որ ա՛յլ իր երկրին մէջ չպոտի կ'ընեայ պահուած ապրիլ, մտածեց երթ'որդւոյը քովը, զորս խրիէր էր օտար երկիր պէտէ դի կրթութիւն և յառաջագիւնն իրեն գործեալուն մէջ, և ապահովեն իրեցը առնուողը, և իրաւցնէն իրեցը որքոյն այս կը մտնար ապարիւնն չէին ըրած: Ուստի վստահութեամբ կը թողու չայայտատը իւր հայրնիքը, և կ'երթայ որդւոյը քով: Մակայն ի տեսնէ, զաւիտեղ ամենեւին խնամք չեն ըն իրենց հօրը որքոյն վիճակին, և կը փութը զինքը գործեալ իւր ամուսնոյն քով գործեալն: Երկու տէ ուրիշ անձնաւ, բայց զհօգիւթիւն ոչայ ատուծոյ, որ արժանի բաւ իր զաւակները ողջամբ միտածագամ տեսնելու և գրկելու. սակայն սկիւղը բոլորով վշտացած կը դառնայ առ իւր ամուսինն, իսեղ տղարատ և տառաջանալ կը գտնէ ի տեսմ պայլը չեմոնի անկեպալու իրեն մը, այն է որդւմը Եեռածին Արմեն անուամբ. սակայն սա

տիկ յուզմունքէն չլրնար իւր ամուսինը զՄա-
րիամ ողջագործել, և նուազեալ կը նետէ
մէկ-դի իւր հաղագանք և կ'իյնայ անկողին
ուր ամենայն հոգեւոր պատասխանութիւնե-
րը կատարելէն ետքը կ'աւանդէ հոգին, ի հա-
ռակի վաթսուն և երեք ամաց։ Ամուսինը կ'ող-
բայ դառն արտառուզք, և սրտամտիկ կը հայի
նորածինը գաւկին վրայ ըսելով։ Ինչ պիտի ըլ-
լայ մեր վիճակը յետ այսորիկ ո՞ գտաւն, ում
պիտի դիմեմ, զո՞ պիտի աղերսեմ պատառա մը
հաց հայտնայեմին համար։ Իւ երբ մայրնիկ
արտաաւուրը Արմենայ փափուկ այստերուն վը-
րայ կ'իյնէին, կարծես կը զգար մանկիկը մօրը
վիշտը խանդալատ նայումքով մը, և մայրը
զայն կ'երկելով և ողջագործելով կը համբուրէր
և կը մսկիտարուէր։

ԱՐՄԵՆԱՅ ԵՂԲԱՐՑ ԶԱՐՈՒԹԻԻՆԷ

Արմենիկը՝ մօրը հետ գրթե՛հ հացի կարօտ
 Պապով, և ուրիշ օգնութիւն չգտնելով, հայ
 բապտիստն որդիքը առիպուեցան հոգալ իրենց
 մայրը և պատի եղբայրնին։ Սակայն այնքան
 խիտն էր առնոց բնաւորութիւնը որ չատ տն-
 գամ հացի ետեւ կարօտ կը մնային։ Խեղճ ման-
 կիկը, հազիւ իր անձը սկսաւ ճանչնալ, տեսաւ
 դառնութիւններ, չարչարանքներ, նա մանա-

